

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра **фінансового менеджменту та фондового ринку**

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ___ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності **072 фінанси, банківська справа та страхування**
за магістерською програмою професійного спрямування **фінансовий та**
страховий менеджмент

на тему: **«Управління грошовими потоками суб'єктів
господарювання»**

Виконавець:

студент ЦЗФН факультету
Попаз Тетяна Дмитрівна

/підпис/

Науковий керівник:

Д.е.н., проф..
Баранова В.Г.

/підпис/

Зміст

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	7
1.1. Поняття та класифікація грошових потоків	7
1.2. Сутність та особливості управління грошовими потоками.....	18
1.3. Методика оцінки грошових потоків суб'єктів господарювання	28
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ В ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»	37
2.1. Аналіз фінансового стану ПАТ «Одескабель».....	37
2.2. Аналіз руху грошових потоків ПАТ «Одескабель»	52
2.3. Оцінка впливу чинників на рух грошових потоків ПАТ «Одескабель» ..	70
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ В ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»	76
3.1. Рекомендації щодо оптимізації механізму управління грошовими потоками на підприємстві	76
3.2. Вдосконалення механізму планування грошових потоків підприємства	85
3.3. Методичні рекомендації щодо оцінки управління грошовими потоками підприємства	97
ВИСНОВКИ	106
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	112
ДОДАТКИ	120

ВСТУП

Актуальність дослідження. Процес переходу України до якісно нової форми економічних відносин, що базується на ринкових принципах ведення господарства, зумовив необхідність розробки теоретичних та практичних положень щодо управління грошовими потоками підприємства. Здійснення практично всіх видів фінансових операцій підприємства опосередковане рухом грошових коштів у формі їх надходження та витрачання. Незбалансованість поступлення грошових коштів із їх витрачанням може призвести до нестачі грошей в окремих періодах та неможливості здійснення розрахунків з постачальниками і кредиторами. Хронічна нестача грошових коштів може стати причиною банкрутства підприємств. Все це відбивається на стані державних фінансів узагалі. Тому питання, пов'язані з управлінням грошовими потоками, є особливо актуальними на сьогоднішній день.

Управління грошовими потоками підприємства є важливою складовою загальної системи управління його фінансовою діяльністю. Раціонально вибудована послідовність реалізації процесу управління грошовими потоками може забезпечити більш продумане та економне використання власних фінансових ресурсів, сформованих із внутрішніх джерел, знизити залежність темпів розвитку підприємства від залучених коштів, сформувані оптимальне їх співвідношення. Особливої актуальності питання управління грошовими потоками набуває для підприємств, які знаходяться на ранніх стадіях життєвого циклу, доступ яких до зовнішніх джерел фінансування досить обмежений, а власні ресурси перебувають на стадії формування. Не менш актуальним є використання управління грошовими потоками для підприємств, що працюють в умовах кризи і невизначеності.

Необхідно відзначити, що окремі питання управління грошовими потоками суб'єктів господарювання розглядаються в наукових працях таких відомих учених-економістів, як: К.В. Багацька, О.Я. Базилінська, І.Т. Балабанов, О.Я. Бардін, Л.М. Безгубенко, М.Д. Білик, І.А. Бланк, С.В.

Большаков, Л.В. Бондарчук, В.В. Бочаров, Є.Ф. Брігхем, З.Н. Васильченко, Т.І. Говорушко, Т.В. Головка, Г.М. Дребіт, Л.А. Євчук, О.В. Загородна, Є.М. Заремба, Н.Ю. Захарова, Н. Ю. Іллічова, О.П. Кавтиш, Л.М. Карпенко, А.О. Касьянова, Я.П. Квач, Г.Г. Кірейцев, В.В. Ковальов, Л.О. Коваленко, Т.В. Коновалова, Н.О. Корнєва, Г.В. Кошельок, В.І. Краменко, Л.С. Крючко, Л.А. Лахтіонова, І.С. Литвин, Л.О. Лігоненко, Т.А. Мельничук, Є.В. Мних, В. В. Нагайчук, Н.В. Нестеренко, Ю.С. Нехайчук, Н.В. Перловська, С.С. Пінчук, Н.О. Піскунова, А.М. Поддєрьогін, Л.С. Селіверстова, С.М. Семенова, О.Р. Сергєєва, Н.С. Соколова, О.В. Стащук, Н.С. Танклевська, О.О. Терещенко, Л.В. Тешева, Л.О. Труш, В.А. Харченко, М.В. Чудінович, Г.М. Шамота, А.О. Щерба, Л.В. Юрчишена, В.В. Ясишена та ін.

Водночас, єдиної теоретичної бази, яка б охоплювала увесь комплекс питань управління грошовими потоками господарських суб'єктів, у працях науковців ще не сформовано. Не вироблено єдиного підходу до тлумачення категорії «грошові потоки», критеріїв, відповідно до яких здійснюється їх класифікація, відсутні чіткі формулювання цілей та завдань управління грошовими потоками підприємств. Окрім того, методики їх аналізу та планування, розроблені зарубіжними економістами, орієнтовані на стабільну ринкову економіку, а тому для трансформаційних умов мають невисоку практичну цінність.

Відсутність дієвого організаційно-економічного механізму управління грошовими потоками підприємств є також однією із проблем. Необхідно поглибити наукові дослідження структури та функцій цього механізму, вирішити завдання, що стосуються розроблення методологічних рекомендацій із визначення ефективності управління грошовими потоками і розрахунку оптимальної величини залишку грошових коштів, підвищення рівня розрахунково-платіжної дисципліни підприємницьких структур. Це неможливо без глибоких досліджень особливостей, що визначають грошові потоки кожного суб'єкта господарювання в неусталених економічних системах. Зазначені вище проблеми зумовили вибір теми дипломної роботи,

дозволили визначити мету та основні завдання наукового дослідження.

Отже, **метою** дипломної роботи є розроблення теоретичних засад та практичних рекомендацій з удосконалення системи управління грошовими потоками підприємства.

Для досягнення поставленої мети в дипломній роботі поставлено такі **завдання:**

- 1) визначити поняття та провести класифікацію грошових потоків;
- 2) з'ясувати сутність та особливості управління грошовими потоками;
- 3) розглянути методику оцінки грошових потоків суб'єктів господарювання;
- 4) провести аналіз фінансового стану виробничого підприємства;
- 5) здійснити аналіз руху грошових потоків виробничого підприємства;
- 6) оцінити вплив чинників на рух грошових потоків підприємства;
- 7) розробити рекомендації щодо оптимізації механізму управління грошовими потоками на підприємстві;
- 8) обґрунтувати напрями вдосконалення механізму планування грошових потоків підприємства;
- 9) запропонувати методичні рекомендації щодо оцінки управління грошовими потоками підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління грошовими потоками на підприємстві.

Предметом дослідження є економічні відносини щодо управління грошовими потоками ПАТ «Одескабель».

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є: аналіз наукової літератури (в процесі визначення поняття грошових потоків, сутності управління грошовими потоками); порівняння (під час класифікації грошових потоків та методики їх оцінки); економіко-статистичний аналіз та коефіцієнтний метод (під час дослідження фінансово-господарської діяльності підприємства та практики управління грошовими потоками підприємства); графічний та табличний методи (для наочного зображення

статистичного матеріалу); наукової абстракції та узагальнення (під час обґрунтування напрямів удосконалення механізму управління грошовими потоками підприємства); моделювання, порівняння, індукції, дедукції (при розробленні рекомендацій щодо планування грошових потоків підприємства та оцінки управління грошовими потоками підприємства) тощо.

Інформаційну базу дослідження складають фінансова та статистична звітність ПАТ «Одескабель», підручники та монографії, наукові статті, аналітичні доповіді вітчизняних і зарубіжних вчених в сфері фінансового менеджменту, електронні ресурси світової мережі Internet.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують дев'ять підрозділів, висновків та списку використаної літератури. Загальний обсяг роботи становить 119 сторінок друкованого тексту, містить 28 таблиць та 27 рисунків. Список використаної літератури нараховує 82 найменування.

ВИСНОВКИ

Отже, підводячи підсумок, можна зробити наступні висновки.

1. В науковій літературі чітко відслідковуються різні погляди щодо визначення поняття «грошові потоки», одні вчені порівнюють грошові потоки та грошові кошти; другі визначають їх як надходження і витрати грошових коштів підприємства; треті використовують поняття «умовний грошовий потік» або ресурсний потік. На нашу думку, грошовий потік підприємства - це сукупність надходження і вибуття грошових коштів за певний період часу, сформованих в процесі господарської діяльності. Під час надходження грошових коштів формується вхідний грошовий потік, а при їх вибутті - вихідний.

2. Управління грошовими потоками підприємства - це система принципів та методів розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних з формуванням, розподілом та використанням грошових коштів підприємства і організацією їх обороту. Основною метою управління грошовими потоками є забезпечення фінансової рівноваги підприємства в процесі його розвитку шляхом балансування обсягів надходження і витрати коштів і їхньої синхронізації в часі. Ефективна система управління грошовими потоками повинна охоплювати такі елементи: фінансовий, стратегічний аналіз; контроль; планування та прогнозування.

3. Метою оцінки грошових потоків суб'єктів господарювання є виявлення достатності формування грошових коштів, ефективності їх використання, оцінка рівня збалансованості, рівномірності, синхронності грошових потоків, ефективності управління ними. Оцінка ефективності управління грошовими коштами на підприємстві стає вихідною інформацією для подальших управлінських рішень, а саме: для прогнозування майбутніх грошових потоків. Тож аналіз грошових потоків, що характеризує причини зміни ліквідності і фінансової стійкості підприємства, необхідно проводити в ході загального фінансового аналізу. Оперативна, повна і достовірна

інформація про рух грошових коштів сприяє підвищенню якості управлінських рішень, які безпосередньо в подальшому впливають на фінансовий стан підприємства.

4. В роботі був проведений аналіз фінансового стану ПАТ «Одескабель». Сьогодні ПАТ «Одескабель» є одним з лідерів СНД з виробництва у відповідності до світових стандартів: телефонних кабелів зв'язку; волоконно-оптичних кабелів; ЛАН-кабелів; радіочастотних кабелів; силових кабелів та нагрівальних кабелів. Проведений аналіз показав, що протягом 2016 та 2017 років у порівнянні до 2015 року відбувається розширення діяльності підприємства, балансова вартість сукупних активів та пасивів на кінець досліджуваного періоду зросла на 41%. Найбільшу питому вагу в структурі поточних активів має дебіторська заборгованість та готова продукція, частка грошових коштів незначна. Структура пасиву балансу вказує на те, що активи організації сформовані в основному за рахунок залучених засобів. Позиковий капітал сформований в більшій мірі за рахунок довгострокових зобов'язань та короткострокових кредитів банків. Оцінка ліквідності балансу ПАТ «Одескабель» показала, що баланс підприємства є неліквідним – виконується тільки одна з чотирьох умов ліквідності балансу. Після проведення аналізу за обраними показниками ліквідності, можна сказати, що показники швидкої та загальної ліквідності мають незадовільні значення. В цілому, можна зробити висновок, що у підприємства є проблеми з ліквідністю. Після аналізу фінансової стійкості організації можна зробити висновок, що підприємство залежне від залучених та позикових засобів фінансування. Та обставина, що його діяльність стала більше формуватися за рахунок власних засобів вказує на незначне укріплення фінансової стійкості. Показники ділової активності мають позитивну динаміку у часі. Аналіз використання основних фондів дає змогу зробити висновок про те, що в 2017 році фонди використовувались більш ефективно, ніж в 2015 році. На кінець 2017 року знос основних фондів становить 83%, тому вони потребують значних витрат на їх утримання. Всі значення рентабельності підприємства

мають задовільні значення на протязі 2015-2017 років, що свідчить про ефективність господарської діяльності підприємства.

5. При проведенні аналізу грошових потоків ПАТ «Одескабель» було вивчено джерела надходження і напрями витрачання грошових коштів. За аналізований період лише від операційної діяльності надходження перевищують видатки, тобто формується позитивний грошовий потік. Від фінансової та інвестиційної діяльності підприємство отримує негативний грошовий потік, що вказує на перевищення видатків над надходженнями. Максимальний грошовий потік підприємство отримує від операційної діяльності. Основні статті надходжень – це надходження від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг. В динаміці цей грошовий потік щороку зростає. Основною статтею грошових надходжень є надходження від реалізації продукції – на кінець 2017 року 63,43% в структурі усіх надходжень. На другому місці серед статей надходжень - надходження авансів від покупців і замовників з часткою в структурі 19,29% та приростом за 3 роки на 3,44%. Найбільшу питому вагу серед вихідних потоків мають витрати операційної діяльності – на кінець 2017 року 83,6% всіх витрат. Найменшу питому вагу у витратах мають витрати фінансової діяльності – всього 3% на кінець 2017 року. Основна маса витрат підприємства – це витрати на оплату товарів, робіт та послуг. Їх частка становить 64,94% від усіх витрат. В динаміці вона зросла на 12,74% у порівнянні до 2015 року. На другому місці – витрати на погашення позик з часткою 9,65%, на третьому – витрати на оплату авансів з часткою 5,52%. В динаміці відбулося зниження частки витрат на погашення позик та на оплату авансів у порівнянні до 2015 року на 13,56% та 7,56% відповідно. Аналіз коефіцієнтів дозволив зробити наступні висновки: в 2015 році за рахунок чистого грошового потоку від операційної діяльності підприємство могло погасити 27% поточних зобов'язань, в 2017 році цей показник зріс до 30%; за рахунок чистого грошового потоку підприємство в 2015 році могло погасити 34% короткострокових та довгострокових кредитів, в 2017 році вже 62%; сума

грошового покриття короткострокових боргів в динаміці зростає з 39% у 2015 році до 0,58% в 2017 році; в 2016-2017 роках вихідні потоки перевищують вхідні; в 2015-2017 роках грошові потоки підприємства формувалися неефективно; підприємство у перспективі не здатне виплатити відсотки за зобов'язаннями разом із поверненням основної суми боргу; підприємство має змогу розраховуватися за відсотками за позиковим капіталом в процесі операційної діяльності; короткострокова та довгострокова платоспроможність підприємства відсутня; протягом останніх 2 років знизилася ефективність генерувати чистий грошовий потік у перерахунку на одну гривню від'ємного грошового потоку; якість управління грошовими ресурсами в процесі операційної діяльності протягом 2016-2017 років знизилася; грошові кошти в 2017 році стали використовуватися більш ефективно, ніж в 2016 році, але менш ефективно, ніж в 2015 році; за останній рік продуктивність використання довгострокового капіталу зростає майже вдвічі. Отже, за всіма показниками відбулася позитивна динаміка в 2017 році у порівнянні до 2016 року. Проте, не всі показники мають достатній рівень.

6. В роботі також була проведена оцінка впливу чинників на рух грошових потоків ПАТ «Одескабель». Виявлено, що максимальний вплив на результативний показник має чистий рух грошових коштів від операційної діяльності. У підприємства прибутковою є операційна діяльність (чистий грошовий потік від операційної діяльності позитивний), а фінансова та інвестиційна діяльність є неефективними (чисті грошові потоки від фінансованої та інвестиційної діяльності – негативні). Визначено, що ефективність операційної діяльності протягом 2017 року зростає, оскільки зріс чистий грошовий потік від операційної діяльності. Фінансова та інвестиційна діяльність стали ще більш неефективними за 2017 рік.

7. В роботі розроблені рекомендації щодо оптимізації механізму управління грошовими потоками на підприємстві. Обґрунтовано, що оптимізація грошових потоків ПАТ «Одескабель» в майбутньому періоді має включати ряд важливих завдань: збалансування грошових потоків,

синхронізацію грошових потоків за часом та максимізацію чистого грошового потоку. При цьому збалансування грошових потоків повинне забезпечити необхідну пропорціональність позитивних і негативних грошових потоків, а синхронізація грошових потоків у часі повинна забезпечити необхідний рівень платоспроможності підприємства в кожному з інтервалів перспективного періоду при одночасному зниженні рівня страхових резервів грошових активів. В свою чергу, підвищення суми чистого грошового потоку ПАТ «Одескабель» може бути забезпечене за рахунок здійснення наступних основних заходів: зниження суми постійних витрат; зниження рівня перемінних витрат; здійснення ефективної податкової політики, що забезпечує зниження рівня сумарних податкових виплат; здійснення ефективної цінової політики, що забезпечує підвищення рівня прибутковості операційної діяльності; використання методу прискореної амортизації використовуваних підприємством основних засобів; скорочення періоду амортизації використовуваних підприємством нематеріальних активів; продажу не використовуваних видів основних засобів і нематеріальних активів; посилення претензійної роботи з метою повного і своєчасного стягнення штрафних санкцій.

8. У процесі планування грошових потоків ПАТ «Одескабель» необхідно оцінювати перспективні обсяги надходження і витрачання грошових коштів, розмір чистого грошового потоку у плановому періоді. Таке планування повинно носити прогностичний характер в силу невизначеності ряду вихідних передумов. В роботі розроблений механізм процесу планування грошових потоків ПАТ «Одескабель», який дозволить здійснювати процес планування відповідно до цілей діяльності підприємства, наявного та прогнозованого стану ринку, можливих прогнозованих результатів діяльності підприємства, а також забезпечить безперервність процесу планування. За його допомогою фінансовий менеджер ПАТ «Одескабель» зможе оцінити загальний фінансовий стан підприємства, можливості та наявність ресурсів для розвитку і відповідно встановити

необхідність у фінансуванні. Також, за допомогою розробленого механізму процесу планування грошових потоків можливо буде дізнатися, за рахунок якої діяльності організація отримує грошові кошти і чи здатна вона стабільно отримувати грошові кошти від поточної діяльності; наскільки підприємство залежить від позикових джерел фінансування; коли виникають касові розриви і за рахунок чого вони можуть бути покриті, коли і на яких умовах можуть бути залучені позикові ресурси.

9. В роботі розроблені методичні рекомендації щодо оцінки управління грошовими потоками ПАТ «Одескабель». Обґрунтовано, що для ПАТ «Одескабель», яке працює в ринкових умовах, головним є безперервний рух грошових коштів, який може забезпечити ефективне функціонування основної діяльності, оплату зобов'язань та здійснення соціального захисту працівників. Проведення оцінки управління рухом грошових потоків ПАТ «Одескабель» дозволить вивчити їх динаміку, визначити суму перевищення надходжень над платежами та зробити висновок про можливість внутрішнього фінансування. Якість управління грошовими потоками ПАТ «Одескабель» буде знаходитися на прийнятному рівні лише в тому випадку, якщо буде мати позитивне значення рух грошових коштів від операційної діяльності та сукупний чистий рух грошових коштів. У цьому випадку ПАТ «Одескабель» буде своєчасно отримувати оплату за реалізовану продукцію від покупців і замовників, а також не буде відчувати дефіцит грошових коштів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Багацька К. Методичні підходи до аналізу грошових потоків / К. Багацька // Економічний аналіз. - 2012. - Т. 10(4). - С. 11-14.
2. Базілінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб./ О. Я. Базілінська. – К.: ЦУЛ, 2009. - 328 с.
3. Балабанов И.Т. Финансовый анализ и планирование / И.Т. Балабанов. - М.: Финансы и статистика, 2008. - 208 с.
4. Бардин О. Я. Методологічні засади управління грошовими потоками підприємств / О. Я. Бардин // Науковий вісник Полісся. - 2015. - Вип. 4. - С. 105-109.
5. Безгубенко Л. М. Теоретико-методологічні засади політики управління грошовими потоками підприємства / Л. М. Безгубенко // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". - 2011. - Вип. 17. - С. 178-186.
6. Бернар И. Толковый экономический и финансовый словарь. Т. 1 / И. Бернар, Ж.К. Колли. - М.: Международные отношения, 2004. -874 с.
7. Бернстайн Л.А. Анализ финансовой отчетности: теория, практика и интерпретация / Л.А. Бернстайн. - М.: Финансы и статистика, 2006. - 624 с.
8. Білик М. Д. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька. - К.: КНЕУ, 2015. - 592 с.
9. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента. В 2-х томах. Т. 2 / И. А. Бланк. - М.: Издательство «Омега-Л», 2011. - 674 с.
10. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента. Т. 2 / И. А. Бланк. - К.: Ника-Центр, 2000. - 512 с.
11. Большаков С.В. Основы управления финансами: Учебное пособие / С.В. Большаков. – М.: ФБК-Пресс, 2009. – 365 с.
12. Бондарчук Л. В. Ефективне управління грошовими потоками в системі сучасного фінансового менеджменту / Л. В. Бондарчук, Н. В. Глухова //

- Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. - 2015. - Т. 20, Вип. 5. - С. 218-221.
13. Бочаров В. В. Корпоративные финансы / В. В. Бочаров, В. Е. Леонтьев. - СПб.: Питер, 2004. - 592 с.
14. Брігхем Є. Ф. Основи фінансового менеджменту: пер. з англ. / Є. Ф. Брігхем. - К.: Молодь, 2007. - 1000 с.
15. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз: навчальний посібник / Ф.Ф. Бутинець. - Житомир: Рута, 2003. - 680 с.
16. Ван Хорн Дж. К. Основы управления финансами / Дж. К. Ван Хорн. - М.: Финансы и статистика, 2009. - 800 с.
17. Васильченко З. Н. Теоретичні основи управління грошовими потоками банку / З. Н. Васильченко, Д. В. Пірог // Економіка. Проблеми економічного становлення. – 2010. – № 1. – С. 44-48.
18. Верба В. А. Проектний аналіз: підручник / В. А. Верба, О. А. Загородніх. - К.: КНЕУ, 2010. - 322 с.
19. Говорушко Т. Управління грошовими потоками та забезпечення фінансової рівноваги підприємства / Т. Говорушко, І. Ситник // Світ фінансів. - 2013. - Вип. 1. - С. 62-67.
20. Головка Т. Планування грошових потоків підприємства: нова парадигма / Т. Головка // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. - 2017. - № 4. - С. 104–113.
21. Головка Т. В. Побудова процесу планування грошових потоків на підприємствах торгівлі / Т. В. Головка // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2017. - Вип. 1-2. - С. 105-113.
22. Джонс Э. Деловые финансы / Э. Джонс. - М.: Олимп-Бизнес, 1998. - 231 с.
23. Дребіт Г. М. Теоретико-методичні аспекти аналізу грошових потоків як важливих чинників їх планування, управління та контролю / Г. М. Дребіт // Збірник наукових праць Буковинського університету. Економічні науки. - 2015. - Вип. 11. - С. 161-168.

- 24.Євчук Л. А. Роль управління грошовими потоками в забезпеченні конкурентоспроможності підприємства / Л. А. Євчук // Актуальні проблеми економіки. - 2015. - № 8. - С. 159-164.
- 25.Загородна О. Оперативне управління грошовими потоками підприємства / О. Загородна, В. Серединська // Економічний аналіз. - 2012. - Т. 10(4). - С. 100-104.
- 26.Загородній А.Г. Фінансовий словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Т.С. Смовженко. - К.: Знання, 2010. - 587 с.
- 27.Заремба Є.М. Грошові потоки підприємства: сутність і класифікація / Є.М. Заремба // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – Вип.2. – С.87-92.
- 28.Захарова Н.Ю. Фінансовий менеджмент. Конспект лекцій / Н.Ю. Захарова. – Таврійський державний агротехнологічний університет, 2011. – 309 с.
- 29.Іллічова Н. Ю. Теоретичні аспекти аналізу та управління грошовими потоками на підприємстві / Н. Ю. Іллічова // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. - 2012. - Вип. 21-22(2). - С. 190-195.
- 30.Кавтиш О.П. Удосконалення управління грошовими потоками з метою підвищення ефективності діяльності підприємства / О.П. Кавтиш, А.С. Ночовна // Сучасні проблеми економіки та підприємництва. – 2014. – Вип. 14. – С.140-146.
- 31.Карпенко Л. М. Методи оптимізації та моделі управління грошовими потоками на підприємстві / Л. М. Карпенко // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2014. - Вип. 1. - С. 201-210.
- 32.Касьянова А. О. Огляд системи управління грошовими потоками на підприємстві / А. О. Касьянова, Т. В. Головка // Наука й економіка. - 2014. - Вип. 2. - С. 121-126.
- 33.Квач Я.П. Фінансовий аналіз: модульний курс: навч. посіб. / Я.П. Квач, О.М. Терещенко, Г.В. Кошельок. – Ізмаїл: СМІЛ, 2010. – 472 с.
- 34.Кинг А. М. Тотальное управление деньгами / А. М. Кинг. - СПб.: Полігон,

1999. - 448 с.
35. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Г. Г. Кірейцев. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 531 с.
36. Ковалев В. В. Финансовый анализ: методы и процедуры / В. В. Ковалев. - М.: Финансы и статистика, 2002. - 560 с.
37. Ковалев В. В. Финансовый менеджмент: теория и практика / В. В. Ковалев. - М.: Изд-во Проспект, 2007. - 1024 с.
38. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / Л. О. Коваленко, Л. М. Ремньова. - К.: Знання, 2005. - 485 с.
39. Коваленко Т.О. Оцінка ефективності формування грошових потоків підприємства / Т.О. Коваленко, Н.А. Іщенко // Наукові записки КНТУ. – 2011. - Вип.11. – С. 165-170.
40. Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы: учеб. пособ. / Б. Коласс. - М.: Финансы, 2007. - 135 с.
41. Коновалова Т. В. Анализ денежных потоков: учебно-методический комплекс / Т. В. Коновалова, О. С. Часовских. - Мичуринск: МичГАУ, 2008. - 95 с.
42. Корнева Н. О. Системний підхід до управління грошовими потоками підприємств / Н. О. Корнева, Т. В. Барабан // Молодий вчений. – 2018. – № 5. – С. 298-302.
43. Кошельок Г. В. Оцінка якості управління грошовими потоками на підприємстві / Г. В. Кошельок // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2013. - Вип. 1. - С. 108-115.
44. Краменко В.І. Управління ресурсами підприємства: навчальний посібник / В.І. Краменко, Б.І. Холод. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 288 с.
45. Крючко Л. С. Вдосконалення напрямків управління грошовими потоками підприємств / Л. С. Крючко // Вісник Дніпропетровського державного аграрного університету. - 2013. - № 2. - С. 198-200.
46. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання / Л.А.

- Лахтіонова. - К.: Основи, 2005. - 45 с.
- 47.Липсиц И. В. Словарь коммерсанта: толковый русско-английский и англо-русский / И. В. Липсица. - М.: ИНФРА-М, 2006. - 334 с.
- 48.Литвин І. С. Шляхи удосконалення системи управління грошовими потоками / І. С. Литвин, А. І. Іващенко // Інвестиції: практика та досвід. - 2017. - № 2. - С. 51-56.
- 49.Лігоненко Л. О. Управління грошовими потоками: навч. посіб. / Л. О. Лігоненко, Г. В. Ситник. - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. - 255 с.
- 50.Маркіна І.А. Менеджмент підприємства / І.А. Маркіна. – К.: Вища школа, 2005. - 176 с.
- 51.Мельничук Т.А. Методичні підходи до аналізу грошових потоків підприємства / Т.А. Мельничук // Управління розвитком. - 2013. - №16. - С. 73 – 74.
- 52.Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: підручник / Є.В. Мних. - К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2008. - 514 с.
- 53.Нагайчук В. В. Управління грошовими потоками підприємства / В. В. Нагайчук // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2014. - Вип. 1. - С. 245-249.
- 54.Нестеренко Н. В. Управління грошовими потоками підприємства як засіб забезпечення його фінансової стабільності / Н. В. Нестеренко, О. Л. Железняк // Вісник Київського інституту бізнесу та технологій. - 2013. - Вип. 3. - С. 37-42.
- 55.Нехайчук Ю. С. Підходи до оптимізації управління грошовими потоками підприємства / Ю. С. Нехайчук, О. М. Горовцова // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. - 2013. - № 2. - С. 37-42.
- 56.Нікбахт Е. Фінанси / Е. Нікбахт, А. Гроппеллі. - К.: Основи, 1993. - 383 с.
- 57.Павловська О.В. Фінансовий аналіз: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька. - К.: КНЕУ, 2012. - 388 с.
- 58.Перловська Н. В. Інструментарій управління грошовими потоками

- підприємства / Н. В. Перловська // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. - 2016. - Т. 21, Вип. 10. - С. 101-107.
- 59.Пінчук С. С. Управління та оптимізація грошових потоків на підприємстві як передумови його ефективної діяльності / С. С. Пінчук, О. М. Врадій // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. - 2012. - Вип. 21-22(2). - С. 185-189.
- 60.Піскунова Н. О. Формалізація змісту та структури механізму управління грошовими потоками / Н. О. Піскунова // Економічний простір. - 2016. - № 115. - С. 126-136
- 61.Поддєрьогін А. М. Ефективність управління грошовими потоками підприємства / А. М. Поддєрьогін, Я. І. Невмержицький // Фінанси України. - 2007. - № 11. - С. 119-127.
- 62.Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент: підручник / А.М. Поддєрьогін. - К.: КНЕУ, 2005. - 536 с.
- 63.Селіверстова Л. С. Управління грошовими потоками підприємства / Л. С. Селіверстова // Економіка та держава. - 2015. - № 9. - С. 20-22.
- 64.Семенова С. М. Класифікація грошових потоків підприємства з метою стратегічного управління / С. М. Семенова // Водний транспорт. - 2012. - Вип. 3. - С. 146-152.
- 65.Сергеєва О. Р. Сутність та основні аспекти управління грошовими потоками підприємства / О. Р. Сергеєва // Науковий вісник Ужгородського національного університету. - 2017. - Вип. 12(2). - С. 107-110.
- 66.Соколова Н.С. Сутність та зміст поняття «Грошові потоки» / Н.С. Соколова, Т.Г. Соколова // 2011.
- 67.Сорокіна Е. М. Анализ денежных потоков предприятия / Е. М. Сорокіна. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 176 с.
- 68.Старостенко Г.Г. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Г.Г. Старостенко, Н.В. Мірко. - К. : Центр навчальної літератури, 2006. - 224 с.
- 69.Стащук О. В. Грошові потоки підприємства: суть та необхідність управління / О. В. Стащук, А. М. Хандучка // Молодий вчений. - 2014. -

- № 6(2). - С. 45-47.
70. Танклевська Н. С. Основи управління грошовими потоками підприємств / Н. С. Танклевська // Бізнес Інформ. - 2017. - № 6. - С. 215-219.
71. Танклевська Н. С. Теоретико-методологічні засади політики управління грошовими потоками суб'єктів господарювання / Н. С. Танклевська // Управління розвитком. - 2016. - № 4. - С. 156–159.
72. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навчальний посібник / О. О. Терещенко. - К.: КНЕУ, 2003. - 554 с.
73. Тешева Л.В. Поняття грошового потоку підприємства / Л.В. Тешева, О.Д. Щербань, О.О. Вакуленко // Економіка і суспільство. – 2017. - №10. – С.670-675.
74. Труш Ю. Л. Напрями удосконалення управління грошовими потоками на підприємстві / Ю. Л. Труш, І. Л. Шихов // Формування ринкових відносин в Україні. - 2016. - № 5. - С. 82-84
75. Тяг Р. Б. Планування діяльності підприємства: навч. посібник / Р. Б. Тяг. - К.: МАУП, 2008. - 156 с.
76. Харченко В. А. Управління грошовими потоками у процесі розвитку підприємства / В. А. Харченко, А. А. Кравченко // Наукові праці Донецького національного технічного університету. - 2014. - № 5. - С. 167-174.
77. Чудінович М. В. Оптимізація управління грошовими потоками підприємства / М. В. Чудінович // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". - 2016. - Вип. 3. - С. 70-73.
78. Шамота Г. М. Управління грошовими потоками на підприємствах України / Г. М. Шамота // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія : Економіка і менеджмент. - 2012. - Вип. 3. - С. 28-32.
79. Щерба А. О. Сутність і структура механізму управління грошовими потоками підприємства / А. О. Щерба // Вісник Донецького університету економіки та права. - 2013. - № 2. - С. 144-148.
80. Юрчишена Л.В. Навчальний посібник «Фінансовий менеджмент» / Л.В.

Юрчишена. – Вінниця: ВФЕУ, 2012. – 203 с.

81. Ясишена В. В. Методика проведення аналізу грошових потоків підприємств / В. В. Ясишена, І. М. Сисоєва // Інноваційна економіка. – 2012. – № 2. – С. 131-139.
82. Ясишена В. В. Систематизація основних елементів управління грошовими потоками підприємства / В. В. Ясишена, Л. І. Пославська // Економічний простір. - 2016. - № 106. - С. 241-254.

ДОДАТКИ